

N:o 1.

Ank. till Riksd. Kansli den 1 Febr. 1875, kl. 1 e. m.

Konstitutions-Utskottets Memorial, med uppgift å hvilande förslag till ändringar i Grundlagarne.

Till grundlagsenlig behandling får Utskottet härmed för Riksdagen anmäla de på grund af 64 § Riksdags-ordningen under sist förflutna treårs-period såsom hvilande antagna förslag till ändringar i rikets Grundlagar.

Förslag

till ändringar i Grundlagarne, hänskjutna till grundlagsenlig behandling vid nu pågående Riksdag:

A. Från riksdagen år 1873.

1:o.

Om sådan ändring i Tryckfrihets-förordningen § 1 mom. 1, 3 och 9, att ur Grundlagen uteslutas alla bestämmelser om den litterära eganderätten.

Tryckfrihets-förordningen.

§ 1.

Nuvarande lydelse:

1:o Alla förut gällande Lagar, Stadganden och Föreskrifter, i afseende på Tryckfriheten eller Bokhandeln, vare härmed upphäfna, och, såsom en följd häraf, äfven alla hittills gifna särskilda Förbud emot utgifvandet af vissa Böcker, Skrifter och Handlingar; *skolande dessa*

Bih. till Riksd. Prot. 1876. 3 Saml. 1 Häft.

Föreslagen lydelse:

1:o Alla förut gällande lagar, stadganden och föreskrifter, i afseende på tryckfriheten eller bokhandeln, vare härmed upphäfna, och, såsom en följd häraf, äfven alla hittills gifna särskilda förbud emot utgifvandet af vissa böcker, skrifter och handlingar. *Ej må någon*

ej kunna åtalas annorlunda, än denna Tryckfrihetslag bjuder.

Under ordet Skrift, som i denna Lag nyttjas, skall förstås allt hvad, genom Tryck, under allmänhetens ögon lägges. Med Periodisk Skrift förstås en sådan, som i nummerföljd, eller på bestämda tider utgifves.

3:o *Inga Privilegier på Skrifiers utgifvande, af hvad form och beskaffenhet de vara må, skola hädanefter behövas, utan vare för hvarje Författare eller Förläggare, thy förutan, utgifningsrätten af trycket fri, andras redan erhållna uteslutande rätt dock oförkränkt. Sådan uteslutande rätt må hädanefter ej förunnas på längre tid än Tjugu år. På obestämd tid, redan förunnad, gälla endast för dens lifstid, som den erhållit. Privilegier på Skrifiers utgifvande, förlänta till Allmänna Inrättningars understöd, äge ej kraft för längre tid än Tjugu år, räknade från denna dags datum. Kongl. Maj:t dock obetaget, att dem, hvarje gång, på högst Tjugu år förnya.*

9:o *Hvarje Skrift vare Författarens eller hans rätts lagliga innehafvares egendom. Men så framt Författarens arfvingar eller rättsinnehafvare icke inom Tjugu år från hans död utgifningsrättigheten begagnat, äfvensom i händelse ett sådant begagnande icke af dem inom hvar Tjugonde år förnyas, stånde hvar och en öppet att Författarens efterlemnade Skrifter af trycket utgifva. Hvilken som eljest Skrift trycker eller eftertrycker, utan*

i annan ordning eller i annat fall, än denna lag stadgar, kunna för tryckt skrifts innehåll tilltalas eller straffas.

Under ordet skrift, som i denna lag nyttjas, skall förstås allt hvad, genom tryck, under allmänhetens ögon lägges. Med periodisk skrift förstås en sådan, som i nummerföljd, eller på bestämda tider utgifves.

3:o *Angående eganderätt till skrift gälle hvad som stadgas i särskild lag, stiftad i den ordning 87 § Regeringsformen föreskrifver.*

Privilegier å skrifiers utgifvande må icke hädanefter meddelas; Konungen dock obetaget att sådana till allmänna inrättningars understöd redan förlänta hvarje gång på högst tjugu år förnya.

Författarens eller hans rättsinnehafvares skriftliga tillstånd, miste upplagan, eller böte dess fulla värde, ägarens ensak.

Lag samma vare, om någon trycker eller eftertrycker den öfversättning af Utländsk Skrift, som annan man utarbetat, eller låter sin öfversättning för annans anses; men ej må Öfversättarens äganderätt till sitt arbete förhindra någon att en annan öfversättning af samma Skrift utgifva.

Utgifvare af Dagblad och Periodiska Skrifter hafver ej brutit emot Författares äganderätt, då han i dem insända anonyma Skrifter utgifver. Hvilken som å en Skrift bedrägligt titelblad eller orätt författare- eller utgifvare-namn utsätter, dömes till straffarbete från och med Sex månader till och med Två år. Diktadt namn, hvarmed ingen verklig person utmärkes, vare ej förbudet att på titelbladet utsätta, då Auctors rätta namn-sedel lemnad är. Uppsatser, hemtade ur Dagblad, anses icke såsom eftertryckta, då de i andra Dagblad införas, så vida det tillika uppgifves, ifrån hvilket Dagblad uppsatsen är hemtad.

9:o Utsätter någon å skrift bedrägligt titelblad eller orätt författare- eller utgifvare-namn, dömes till straffarbete från och med sex månader till och med två år. Diktadt namn, hvarmed ingen verklig person utmärkes, vare ej förbudet att på titelbladet utsätta, då auctors rätta namnsedel lemnad är.

Hänvisning: Konstitutions-Utskottets utlåtande N:o 5.
Första Kammarrens protokoll den 12 Mars.
Andra Kammarrens protokoll den 19 Mars.

B. Från riksdagen år 1874.

2:o.

Om åtskilliga chefsbefattningars upptagande bland de i 35 § Regeringsformen angifna förtroendesysslor, från hvilka Konungen må entlediga, när han pröfvar rikets tjenst det fordra.

Regeringsformen.

§ 35.

Statsrådets ledamöter, presidenter och chefer för kollegier eller i dessas ställe inrättade verk, justitie-kanslern, cheferne för *tullstyrelsen och för postverket*, expeditionschefer i statsdepartementen, öfverståhållaren, underståhållaren och politiemästaren i hufvudstaden, landshöfdingar, fältmarskalkar, generaler och amiraler af alla grader, generaladjutanter, öfveradjutanter, stabsadjutanter, kommandanter i fästningarne, öfverstar för regementena, sekundcheferne för gardesregementena till häst och fot och för lifregementets corpser samt cheferne för öfrige särskildt för sig bestående militära corpser eller bataljoner, cheferne för artilleriet, fortifikations-, fältmättnings- och sjömättningsväsendet, ministrar, sändebud och agenter för handeln hos främmande makter samt de embets- och tjänstemän, som uti Konungens kabinett för utrikes brefvexlingen och vid beskickningarne nyttjas, hafva förtroendesysslor, hvarifrån Konungen må dem entlediga, när han pröfvar rikets tjänst det fordra. Konungen kungöre dock sådane beslut i Statsrådet, hvars ledamöter vare skyldige att deremot göra underdåniga föreställningar, om de finna sig dertill skäl äga.

Statsrådets ledamöter, presidenter och chefer för kollegier eller de i dessas ställe inrättade verk, justitie-kanslern, cheferne för *fångvården, landtmäteriet, statens jernvägstrafik, lots-, post-, telegraf- och tullverken samt skogsväsendet*, expeditionschefer i statsdepartementen, öfverståhållaren, underståhållaren och polismästaren i hufvudstaden, landshöfdingar, fältmarskalkar, generaler och amiraler af alla grader, generaladjutanter, öfveradjutanter, stabsadjutanter, kommandanter i fästningarne, öfverstar för regementena, sekundcheferne för gardesregementena till häst och fot och för lifregementets corpser samt cheferne för öfrige särskildt för sig bestående militära corpser eller bataljoner, cheferne för artilleriet, fortifikations-, fältmättnings- och sjömättningsväsendet, ministrar, sändebud och agenter för handeln hos främmande makter samt de embets- och tjänstemän, som uti Konungens kabinett för utrikes brefvexlingen och vid beskickningarne nyttjas, hafva förtroendesysslor, hvarifrån Konungen må dem entlediga, när han pröfvar rikets tjänst det fordra. Konungen kungöre dock sådana beslut i Statsrådet, hvars ledamöter vare skyldige att deremot göra underdåniga föreställningar, om de finna sig dertill skäl äga.

Hänvisning: Konstitutions-Utskottets utlåtande N:o 1.
Första Kammarens protokoll den 21 Februari.
Andra Kammarens protokoll den 21 Februari.

C. Från riksdagen år 1875.

3:o.

Om tillägg till 80 § Regeringsformen rörande ändring i lag, hvarigenom, med indelningsverkets upphäfvande, annan grund varder lagd för ordnandet af krigsmakten till lands och sjös.

Regeringsformen.

§ 80.

Krigsmakten till häst och fot så väl som båtsmanshället af rotering och indelning förblifver vid de med landet och städerna upprättade kontrakter och indelningsverk, hvilka till deras hufvudgrunder skola orubbade vara, intill dess Konungen och Riksdagen finna nödigt någon ändring deruti samfält att göra; kunnande ingen ny eller tillökad rotering, utan genom Konungs och Riksdags sammanstämmande beslut, tillkomma.

Krigsmakten till häst och fot så väl som båtsmanshället af rotering och indelning förblifver vid de med landet och städerna upprättade kontrakter och indelningsverk, hvilka till deras hufvudgrunder skola orubbade vara, intill dess Konungen och Riksdagen finna nödigt någon ändring deruti samfält att göra; kunnande ingen ny eller tillökad rotering, utan genom Konungs och Riksdags sammanstämmande beslut, tillkomma.

Varder genom särskild lag, med indelningsverkets upphäfvande, annan grund lagd för ordnandet af krigsmakten till lands och sjös, då må ej ändring i sådan lag göras utan af Konungen och Riksdagen samfält.

Hänvisning: Konstitutions-Utskottets utlåtande N:o 3.
Första Kammarens protokoll den 3 Mars.
Andra Kammarens protokoll den 3 Mars.

4:o.

Om ändring i 22 § Regeringsformen beträffande Högsta Domstolens sammansättning i vissa fall.

Regeringsformen.

§ 22.

Uti Högsta Domstolen kunna ringare mål pröfvas och afgöras af fem ledamöter, så ock af fyra, der alla fyra äro om slutet ense. Öfver viktigare saker skola minst sju döma. Ej må flere än åtta ledamöter på en gång i pröfningen af något mål deltaga.

Uti Högsta Domstolen kunna ringare mål pröfvas och afgöras af fem ledamöter, så ock af fyra, der alla fyra äro om slutet ense. Öfver viktigare saker skola minst sju döma. Ej må flere än åtta ledamöter på en gång i pröfningen af något mål deltaga, *der ej för vissa fall annorledes förordnas i den ordning 87 § 1 mom. stadgar.*

Hänvisning: Konstitutions-Utskottets utlåtande N:o 10.
Första Kammarrens protokoll den 10 April.
Andra Kammarrens protokoll den 10 April.

5:o.

Om ändring i Regeringsformen angående Statsrådets organisation och i samband dermed i Riksdags-ordningen och i Tryckfrihets-förordningen.

Regeringsformen.

§ 5.

Statsrådet skall bestå af tio ledamöter, *hvilka* äge att alla *der* förekommande ärenden öfvervara; ej må fader och son eller bröder på en gång vara ledamöter af Statsrådet.

Statsrådet skall bestå af tio ledamöter, *bland hvilka Konungen utnämne en att vara Statsminister och Statsrådets främste ledamot. Desse* äga att alla *i Statsrådet* förekommande ärenden öfvervara. Ej må fader och son eller bröder på en gång vara ledamöter af Statsrådet.

§ 6.

Af Statsrådets ledamöter skola sju vara chefer, hvar för sitt departement, nemligen:

Af Statsrådets ledamöter skola sju vara chefer *och föredragande*, hvar för sitt departement, nemligen:

Justitie-statsministern, för Justitie-departementet;

Statsministern för Utrikes ärendena, för Utrikes-departementet;

En *chef och föredragande statsråd* för Landtförsvars-departementet, hvilken tillika vare Konungens rådgifvare i kommandomål för arméen;

En för Sjöförsvars-departementet, hvilken tillika vare Konungens rådgifvare i kommandomål för flottan;

En för Civil-departementet;

En för Finans-departementet; samt

En för Ecklesiastik-departementet.

Den närmare fördelningen af ärendena, departementen emellan, bestämmes af Konungen genom en särskildt utfärdad, offentlig kungjord stadga.

Bland de tre statsråden utan departement böra minst två hafva förvaltat civil beställning.

Ministern för utrikes ärendena för Utrikes-departementet;

En *chef* för Justitie-departementet;

En för Landtförsvars-departementet, hvilken tillika vare Konungens rådgifvare i kommandomål för arméen;

En för Sjöförsvars-departementet, hvilken tillika vare Konungens rådgifvare i kommandomål för flottan;

En för Civil-departementet;

En för Finans-departementet; samt

En för Ecklesiastik-departementet.

Den närmare fördelningen af ärendena, departementen emellan, bestämmes af Konungen genom en särskildt utfärdad, offentlig kungjord stadga.

Bland de tre statsråden utan departement böra minst två hafva förvaltat civil beställning.

§ 11.

Ministeriela mål, hvarmed förstås alla de, som angå rikets förhållande till främmande makter, må Konungen låta bereda och handhafva på det sätt, Honom lämpligast synes. *Statsministern* för utrikes ärendena tillhör att dessa mål inför Konungen föredraga och anmäla i närvaro af någon annan Statsrådets ledamot. Är *Statsministern* frånvarande. — — — — —

Ministeriela mål, hvarmed förstås alla de, som angå rikets förhållande till främmande makter, må Konungen låta bereda och handhafva på det sätt, Honom lämpligast synes. *Ministern* för utrikes ärendena tillhör att dessa mål inför Konungen föredraga och anmäla i närvaro af någon annan Statsrådets ledamot. Är *Ministern* frånvarande — — — — —

§ 12.

Konungen äger att i afhandlingar och förbund med främmande makter ingå, sedan Han, enligt föregående

Konungen äger att i afhandlingar och förbund med främmande makter ingå, sedan Han, enligt föregående

paragraf, deröfver hört *Statsministern* för utrikes ärendena och någon annan tillkallad Statsrådets ledamot.   paragraf, deröfver hört *Ministern* för utrikes ärendena och någon annan tillkallad Statsrådets ledamot.

§ 26.

Då justitie-ärenden i Statsrådet föredragas, skola, jemte *Justitie-statsministern* och två *statsråd*, två af *Högsta Domstolens ledamöter* dem öfvervara, med den skyldighet att till protokollet sig yttra, som 9 § föreskrifver.   Då justitie-ärenden i Statsrådet föredragas, skola, jemte *chefen för Justitiedepartementet* och två *andra ledamöter af Statsrådet*, två *Justitieråd* dem öfvervara, med den skyldighet att till protokollet sig yttra, som 9 § föreskrifver.

§ 32.

Sändebud hos främmande makter och tjenstemän vid beskickningarne nämne Konungen i *Statsministerns* för utrikes ärendena och någon annan tillkallad statsrådsledamots närvaro.   Sändebud hos främmande makter och tjenstemän vid beskickningarne nämne Konungen i *Ministerns* för utrikes ärendena och någon annan tillkallad statsrådsledamots närvaro.

§ 34.

Statsministrarne innehafve rikets högsta värdighet och statsråden den närmaste derintill. *Statsminister eller statsråd* må icke tillika annat embete utöfva, ej heller några inkomster deraf uppbära. *Justitieråd* må ej tillika annat embete innehafva eller utöfva.   *Statsministern och Ministern för utrikes ärendena* innehafve rikets högsta värdighet och statsråden den närmaste derintill. *Ledamot af Statsrådet* må icke tillika annat embete utöfva, ej heller några inkomster deraf uppbära. *Justitieråd* må ej tillika annat embete innehafva eller utöfva.

Riksdags-ordningen.

§ 32.

1. Den, som blifvit till riksdagsman vald, skall första gången han efter valet   1. Den, som blifvit till riksdagsman vald, skall första gången, han efter va-

till Riksdag sig inställer, inför *Justitie-*
statsministern, eller den, Konungen i
hans ställe förordnar, sin fullmakt till
granskning uppvisa — — — — —
— — — — —

let till Riksdag sig inställer, inför *Chefen*
för Justitie-departementet eller den,
Konungen i hans ställe förordnar, sin
fullmakt till granskning uppvisa — —
— — — — —

§ 33.

Så snart fullmakterna undergått den
i mom. 1 af nästföregående paragraf
föreskrifna granskning samt berättelse
om förloppet dervid blifvit af *Justitie-*
statsministern, eller den, i hans ställe
förordnad är, meddelad Kamrarne, —
— — — — —

Så snart fullmakterna undergått den
i mom. 1 af nästföregående paragraf
föreskrifna granskning samt berättelse
om förloppet dervid blifvit af *Chefen*
för Justitie-departementet eller den, i
hans ställe förordnad är, meddelad
Kamrarne, — — — — —
— — — — —

§ 34.

Konungen låter offentlig kungöra
den af Honom för Riksdags öppnande
bestämda tid, som ej må utsättas senare
än å femte söckendagen efter Riksdags
början. På den tid skola riksdags-
männen, sedan gudstjenst med dem
hållen är, sammankomma på rikssalen,
der Konungen eller, då Han så för
godt finner, *någon af Statsministrarne*
förer ordet. Vid detta tillfälle — — —

Konungen låter offentlig kungöra
den af honom för Riksdags öppnande
bestämda tid, som ej må utsättas senare
än å femte söckendagen efter Riksdags
början. På den tid skola riksdags-
männen, sedan gudstjenst med dem
hållen är, sammankomma på rikssalen,
der Konungen eller, då Han så för
godt finner, *Statsministern eller annan*
statsrådsledamot förer ordet. Vid detta
tillfälle — — — — —

§ 36.

— — — — —
Vill Konungen — — — — —

— — — — — meddelas.

Då Riksdag — — — — —

— — — — — välönskningar.

— — — — —
Vill Konungen — — — — —

— — — — — meddelas.

Då Riksdag — — — — —

— — — — — välönskningar.

Derefter uppläses riksdagsbeslutet, hvaruppå Konungen, sjelf eller genom *någon af Statsministrarne*, förklarar Riksdagen vara afslutad.

Derefter uppläses riksdagsbeslutet, hvaruppå Konungen, sjelf eller genom *Statsministern eller annan statsrådsledamot*, förklarar Riksdagen vara afslutad.

Tryckfrihets-förordningen.

§ 1.

4:o) Utgifvare af dagblad eller periodiska skrifter anmäle sig, jemte titeln och tryckningsorten, hos *Justitiestatsministern*, som — — — — —

4:o) Utgifvare af dagblad eller periodiska skrifter anmäle sig, jemte titeln och tryckningsorten, hos *Chefen för Justitie-departementet*, som — — — — —

5:o) Privilegier å boktryckeri — — — — — mil.

5:o) Privilegier å boktryckeri — — — — — mil.

Då ett boktryckeri — — — — — rätt.

Då ett boktryckeri — — — — — rätt.

Den ett nytt boktryckeri — — — — — sagd är. I båda fallen åligger det Konungens Befallningshafvande, sedan behörig anmälan hos honom blifvit gjord, att genast eller med först omgående post derom underrätta *Justitiestatsministern*. Anläggges — — — — —

Den ett nytt boktryckeri — — — — — sagd är. I båda fallen åligger det Konungens Befallningshafvande, sedan behörig anmälan hos honom blifvit gjord, att genast eller med först omgående post derom underrätta *Chefen för Justitie-departementet*. Anläggges — — — — —

8:o) Vid rättegångens början — — — — — tillkännagifver. Angår rättegången dagblad eller periodiska skrifter, blifve utgifvarens namn af *Justitiestatsministern*, i följd af ofvan föreskrifna anmälan, uppgifvet. Domaren — — — — —

8:o) Vid rättegångens början — — — — — tillkännagifver. Angår rättegången dagblad eller periodiska skrifter, blifve utgifvarens namn af *Chefen för Justitie-departementet*, i följd af ofvan föreskrifna anmälan, uppgifvet. Domaren — — — — —

§ 4.

I afseende på bevakningen — — — — — gälla:

I afseende på bevakningen — — — — — gälla:

1:o) *Justitie-statsministern* skall tillkomma att — — — — stadgas.

2:o) Till befrämjande af detta ändamål vare härmed till ovägerlig efterlefnad föreskrifvet, att i samma stund, ej senare än en skrift till försäljning eller till spridande, på hvad annat sätt som helst, utgifves, skall ett exemplar aflemnas, i Stockholm till *Justitie-statsministern* och i hvarje annan ort till hans förordnade ombud. Boktryckare, som denna föreskrift uraktlåter, böte hvarje gång femtio riksdaler; och om han, utan att vara försedd med *Justitie-statsministerns* bevis — — — stadgad är.

3:o) I alla de fall, der åtal, enligt 2 § 4 mom. samt 3 §, genom allmän åklagare anställes, äge *Justitie-statsministern* eller *dess* ombud rättighet att, då han det nödigt pröfvar, en skrift med qvarstad belägga låta, hvilken sist inom åtta dagars förlopp verkställes. Börande en månad efter den dag, då i landsort qvarstaden lagd blifvit, *Justitie-statsministern* meddela ombudet sitt gillande eller upphäfvande deraf. Är uti hufvudstaden qvarstad ej inom åtta dagars förlopp lagd, eller i landsorterna *Justitie-statsministerns* gillande ej inom ofvanskrifne en månads förlopp ankommet, må qvarstad ej, utan efter laga domstols och tryckfrihetskomiténs yttrande, gälla. Men vid alla de tillfällen, då *Justitie-statsministern* anser förbrytelser emot denna lag sig yppa, och så ofta ej målet hör, vare sig, såsom blott ordningsmål, under hans egen pröfning, eller, vid person-

1:o) *Chefen för Justitie-departementet* skall tillkomma att — — — stadgas.

2:o) Till befrämjande af detta ändamål vare härmed till ovägerlig efterlefnad föreskrifvet, att i samma stund, ej senare än en skrift till försäljning eller till spridande, på hvad annat sätt som helst, utgifves, skall ett exemplar aflemnas, i Stockholm till *Chefen för Justitie-departementet* och i hvarje annan ort till hans förordnade ombud. Boktryckare, som denna föreskrift uraktlåter, böte hvarje gång femtio riksdaler; och om han, utan att vara försedd med *Chefens för Justitie-departementet* bevis — — — — stadgad är.

3:o) I alla de fall, der åtal, enligt 2 § 4 mom. samt 3 §, genom allmän åklagare anställes, äge *Chefen för Justitie-departementet* eller *hans* ombud rättighet att, då han det nödigt pröfvar, en skrift med qvarstad belägga låta, hvilken sist inom åtta dagars förlopp verkställes. Börande en månad efter den dag, då i landsort qvarstaden lagd blifvit, *Chefen för Justitie-departementet* meddela ombudet sitt gillande eller upphäfvande deraf. Är uti hufvudstaden qvarstad ej inom åtta dagars förlopp lagd, eller i landsorterna *Chefens för Justitie-departementet* gillande ej inom ofvanskrifne en månads förlopp ankommet, må qvarstad ej, utan efter laga domstols och tryckfrihetskomiténs yttrande, gälla. Men vid alla de tillfällen, då *Chefen för Justitie-departementet* anser förbrytelser emot denna lag sig yppa, och så ofta målet ej hör, vare sig, såsom blott ordnings-

liga förolämpanden, till den oförrättades enskilda beifrande, åligge *Justitiestatsministern*, antingen — — — —

mål, under hans egen pröfning, eller, vid personliga förolämpanden, till den oförrättades enskilda beifrande, åligge *Chefen för Justitie-departementet*, antingen — — — — — — — —

4:o) Till ordningsmål räknas, om, vid tryckeris anläggande, uraktlåtes hvad 1 § 5 mom. derom stadgar, eller om boktryckare underlåter att, enligt 1 § 10 mom., å skriften utsätta sitt namn, tryckningsorten och årtalet, eller om han en hos honom tryckt skrift till *Justitiestatsministern* eller *dess* ombud inom utsatt tid icke aflemnar eller om, emot 1 § 12 mom., tryckta skrifter, hvarå boktryckarenamn, tryckningsort eller årtal ej äro utsatte, föryttras. I dessa fall äge *Justitiestatsministern* att, i öfverensstämmelse med hvad denna lag stadgar, den brottslige genast plikt-fälla; denne likväl obetaget att, der han sig så befogad finner, hos Konungen, i dess *Justitie-revisions-expedition*, underdåniga besvär anföra, i Stockholm inom femtonde dagen och i landsorterna inom en månad, sedan han af *Justitiestatsministerns* utslag bevisligen del undfått. För öfrigt äro ordningsmål ej andra, än sådana ekonomiska, som, enligt något framdeles tillgörande boktryckeri- och bokhandelsreglemente, till *Justitiestatsministerns* pröfning kunna höra och till rubbning af något stadgande i denna lag icke leda.

4:o) Till ordningsmål räknas, om, vid tryckeris anläggande, uraktlåtes hvad 1 § 5 mom. derom stadgar, eller om boktryckare underlåter att, enligt 1 § 10 mom., å skriften utsätta sitt namn, tryckningsorten och årtalet, eller om han en hos honom tryckt skrift till *Chefen för Justitie-departementet* eller *hans* ombud inom utsatt tid icke aflemnar eller om, emot 1 § 12 mom., tryckta skrifter, hvarå boktryckarenamn, tryckningsort eller årtal ej äro utsatte, föryttras. I dessa fall äge *Chefen för Justitie-departementet* att, i öfverensstämmelse med hvad denna lag stadgar, den brottslige genast plikt-fälla; denne likväl obetaget att, der han sig så befogad finner, hos Konungen, i *Dess Justitie-revisions-expedition*, underdåniga besvär anföra, i Stockholm inom femtonde dagen och i landsorterna inom en månad, sedan han af *Chefens för Justitie-departementet* utslag bevisligen del undfått. För öfrigt äro ordningsmål ej andra, än sådana ekonomiska, som, enligt något framdeles tillgörande boktryckeri- och bokhandelsreglemente, till *Chefens för Justitie-departementet* pröfning kunna höra och till rubbning af något stadgande i denna lag icke leda.

5:o) Så snart någon förbrytelse emot denna lag blifvit af *Justitiestatsmini-*

5:o) Så snart någon förbrytelse mot denna lag blifvit af *Chefen för Justitie-*

stern hos Justitiekanslern anmäld — *departementet* hos Justitiekanslern anmäld — — — — —

6:o) Sedan sex månader förlupit, efter det en skrift till *Justitie-statsministern* eller — — — — — förolämpad. Är någon skrift med qvarstad belagd, då skall åtal ske å skriften, inom åtta dagar i hufvudstaden och i orterna åtta dagar efter det *Justitie-statsministerns* gillande af qvarstaden blifvit kunnigt; i annat fall upphöre qvarstaden och vare skriftens försäljning obehindrad.

10:o) I afseende på försäljning och utspridande af utifrån inkomna skrifter på svenska språket äge *Justitie-statsministern* lika rättigheter — — — — —

11:o) Finner *Justitie-statsministern* att — — — — — förblifva. Till den ändan åligge hvar och en, som bokhandel idkar, att till *Justitie-statsministern* eller hans ombud inlemna förteckning på inkomna utländska skrifter. Skulle å någon sådan qvarstad läggas, inhemte *Justitie-statsministern* i underdånighet — — — — —

6:o) Sedan sex månader förlupit, efter det en skrift till *Chefen för Justitie-departementet* eller — — — — — förolämpad. Är någon skrift med qvarstad belagd, då skall åtal ske å skriften, inom åtta dagar i hufvudstaden och i orterna åtta dagar efter det *Chefens för Justitie-departementet* gillande af qvarstaden blifvit kunnigt. I annat fall upphöre qvarstaden och vare skriftens försäljning obehindrad.

10:o) I afseende på försäljning och utspridande af utifrån inkomna skrifter på svenska språket äge *Chefen för Justitie-departementet* lika rättigheter — — — — —

11:o) Finner *Chefen för Justitie-departementet* att — — — — — förblifva. Till den ändan åligge hvar och en, som bokhandel idkar, att till *Chefen för Justitie-departementet* eller hans ombud inlemna förteckning på inkomna utländska skrifter. Skulle å någon sådan qvarstad läggas, inhemte *Chefen för Justitie-departementet* i underdånighet — — — — —

§ 5.

8:o) Finner *Justitie-statsministern* eller *dess* ombud sig befogad — — — trefaldt författas, hvaraf den ena tillställes *Justitie-statsministern* eller hans ombud, den andra magistraten och den tredje boktryckaren. Magistraten vare

8:o) Finner *Chefen för Justitie-departementet* eller *hans* ombud sig befogad — — — — — trefaldt författas, hvaraf den ena tillställes *Chefen för Justitie-departementet* eller hans ombud, den andra magistra-

pliktig — — — — — embetets förlust. *Justitie-statsministern* eller *dess* ombud äge ej makt att — — — — — anstalt foga; men icke må han om någon sådan föregående qvarstad, som här framföre nämndt är, förordna utan *Justitie-statsministerns* eller hans ombuds hörande och tillstyrkande. Är målet till laga domstol kommet och qvarstad der af aktor yrkad, bör domstolen sig deröfver, inom åtta dagar, utlåta, men likväl, derest det utan tidsutdrägt ske kan, *Justitie-statsministerns* eller *dess* ombuds utlåtande inhemtas. Afslås qvarstadspåståendet, fortfarande dock med rätttegången; men om påståendet gillas, och har *Justitie-statsministern* eller hans ombud sådant tillstyrkt — — — — —

11:o) Angripas uti af trycket — — — — — allmän lag föreskrifva; dock må underdomaren, vid sådana enskilda tvister, utan inhemtadt utlåtande af *Justitie-statsministern* eller hans ombud, qvarstadsfrågor upptaga — — — — —

12:o) I frågor om qvarstad — — — — — med qvarstad belagd eller i det fall, att skriften ej blifvit, enligt 4 § 2 mom. till *Justitie-statsministern* eller *dess* ombud inlemnad.

13:o) Varder någon af trycket — — — — — andra makter, äge Konungen att derom, efter sakens och omständigheternas beskaffenhet, i nåder förordna samt, om Han så nödigt prof-

ten och den tredje boktryckaren. Magistraten vare pliktig — — — — — embetets förlust. *Chefen för Justitie-departementet* eller *hans* ombud äge ej makt att — — — — — anstalt foga; men icke må han om någon sådan föregående qvarstad, som här framföre nämndt är, förordna utan *Chefens för Justitie-departementet* eller hans ombuds hörande och tillstyrkande. Är målet till laga domstol kommet och qvarstad der af aktor yrkad, bör domstolen sig deröfver, inom åtta dagar, utlåta, men likväl, derest det utan tidsutdrägt ske kan, *Chefens för Justitie-departementet* eller *hans* ombuds utlåtande inhemtas. Afslås qvarstadspåståendet, fortfarande dock med rätttegången; men om påståendet gillas, och har *Chefen för Justitie-departementet* eller hans ombud sådant tillstyrkt — — — — —

11:o) Angripas uti af trycket — — — — — allmän lag föreskrifva; dock må underdomaren, vid sådana enskilda tvister, utan inhemtadt utlåtande af *Chefen för Justitie-departementet* eller hans ombud, qvarstadsfrågor upptaga — — — — —

12:o) I frågor om qvarstad — — — — — med qvarstad belagd eller i det fall, att skriften ej blifvit, enligt 4 § 2 mom., till *Chefen för Justitie-departementet* eller *hans* ombud inlemnad.

13:o) Varder någon af trycket — — — — — andra makter, äge Konungen att derom, efter sakens och omständigheternas beskaffenhet, i nåder förordna samt, om Han så nödigt prof-

var, om skriftens sequestrerande och indragning genom *Dess Justitie-statsminister* eller *Justitiekansler*, såväl hos boktryckare som försäljare eller andra utspridare, låta föranstalta — —

var, om skriftens sequestrerande och indragning genom *Chefen för Justitiedepartementet* eller *Justitiekanslern*, såväl hos boktryckare som försäljare eller andra utspridare, låta föranstalta —

Hänvisning: Konstitutions-Utskottets utlåtande N:o 11.
Första Kammarens protokoll den 10 April.
Andra Kammarens protokoll den 10 April.

Stockholm den 1 Februari 1876.

På Utskottets vägnar:

MAGNUS HALLENBORG.

Ordförande.